

Svarjenje!

V 41. listu lanjskih Novicah so černe bukve osramotile tiste razsajavce, ki pridejo iz kmetov v Ljubljano na ogled za vojaško nabéro (rekrutirengo). Kér se je 3. dan tega mesca spet vojaška nabéra pričela, je potreba, de se za vojaški stan odločeni fantje imenovaniga svarjenja takó opomnijo, de bi sicer veseliga serca — čeravno ukaje — na ogled hodili, gerdiga nadleževanja, pretepanja in sploh živinskiga vedenja pa se skerbno varovali.

Zraven tega je potreba mlade fante še ene druge gerde razvade opomniti, to je, samovoljniga pokvarjenja svojiga života in svojih udov. Najdejo se pri pregledovanji fantje obdani s takimi telesnimi madeži, ktere so si sami naredili. Nekteri imajo zobé pobíte ali popiljene; drugi imajo rudečkaste in vnete oči; nekteri imajo na nogah rane; drugi imajo perste posekane, sključene ali pa kako drugači popačene; nekterim teče iz ušes smerdljiva sokrovca i. t. d. Za take gerdúne so černe bukve premalo černe — oní se postavnih kazin (štrafing) vredne storé, in postanejo černi vès čas svojiga življenja pred Bogam in pred ljudmi. Samovoljni pokvarjene prelomi prvič božjo zapoved, ki si svoj život, shrambo neumerjoče duše in božje podobe, svojimu nebéškemu stvarniku nasproti, popači; — prelomi drugič cesarsko postavo, zato se ima po strahovavnih bukvah II. dela samosvoje pokvarjenje (Selbstverstümmung) z ječo od 14 dni do treh mescov pokoriti; in če se je pokvarjenje zato storilo, de bi se prestopnik vojaškemu stanu odtegnil, bo on, kader je kazin dostal, k tisti, vojaški službi vversten, per kateri ga, čeravno poškodovaniga, rabiti morejo.

Samovoljno pokvarjenje telesa, ali na goljufijo narejene rane in bolezní zdravniki koj spoznajo in goljuf je sebe nar bolj goljufal.

Nehajte tedaj take malopridne dela dopernašati, po kterih le pomanjkanje sramožljivosti in prave hrabrosti (kuraže) razodévate in svojo neumnost kažete; pomislite, de je veliko bolji, stopiti v častno vojaško službo, ki so jo milostljivi Cesar na 8 let perkrajšali, kakor vès čas svojiga življenja imeti spačene ude, in očitno znamnje na sebi nositi, de ste se hotli kadaj lesici na rép vsesti!

M. A.

Odperto pismice

Goriški družbi zoper terpinčenje žival.

Od gospoda kaplana pri M. D. v P. blizo Ljubljane smo slišali, de je pri velikonočnim izpraševanju — po dokončanim cerkvenim poduku — malim otrokam obojiga spôla miloserčnost do žival razlagal, povesti s podobami ž njimi bral in serca otročičev takó močno za milost do uboge živali vnel, de so mu, ko so spet k izpraševanju prišli, vselej nespodobne dela, ki so jih med tem od ljudi dopernašati vidili, zatožili in sicer s takó očitno nevoljo od njih govorili, de jih je bilo veselje poslušati. Tožili so posebno tudi čez Lahe, ki v tem kraji železnico delajo, de na vso moč mačke lové, jih neusmiljeno ubivajo, iz kože devajo in jedó.

Hvale vredni gospod delíjo med otroke tudi „povesti s podobami“, natisnjene od Tebe in našiga milostljiviga kneza in škofa. Kér so jim pa te bukvice že pošlé, smo v hvalo taciga lepiga ravnanja jim podarili unidan 10 iztisov Tvojih povést, kér vémo, de Ti tako prizadevanje iz serca rada podpiraš. Častitljivi gospod kaplan so tudi v Tvojo družbo zapisani in blagor Ti, če imaš veliko tacih udov! Po tacih podpornikih bo seme milosti, ki ga Ti po peterih deželah seješ, veliko sladkiga sadú prineslo, in očitno bo kot

sonce, de Tvoji nameni niso le prazne besede, ampak žive dela, ki kalijo iz mladih serc, kterim je bila miloserčnost do žival že zgodaj vcepljena, de, kér se clo ne prederznejo z živaljo neusmiljeno in hudobno ravnati, tudi s svojim bližnjim ne bodo gerdó ravnali. Kdor mladost miloserčnosti do žival vadi, je enak pridnimu vertnarju, ki na divje drevesca žlahtne cepiče cepi — in kér od tacih vertnarjev Ti rada slišiš, smo Ti pisali to pismice. Vredništvo Novic.

Častno vpeljanje

Njih milosti novoposvečeniga Teržaško-Kopriški-ga škofa gosp. Jerneja Legata v Terstu.

Drugo nedeljo po veliki noči, to je, 18. dan maliga travna so nastopili milostljivi škof stol Teržaško-Kopriške škofije v Terstu s toliko slavnostjo, de to praznovanje — kakor laški Teržaški časopis piše — ni bilo le slovesno duhovno obhajilo, temuč dan veselja za celo Teržaško mesto, ktero je očitno na znanje dalo, kakó ljubi so vsimu ljudstvu novi škof.

Že pred poldevetimi zjutraj so se zbrali v novi cerkvi sv. Antona gosp. korarji in druga duhovšina, c. k. mestna gosposka, mestno odborstvo, učeniki c. k. kupčijske in brodniske šole, tudi učeniki c. k. latinskih šol, vodja c. k. glavnih nemških šol i. t. d. i. t. d. Nad cerkvijo je bil v latinskim jeziku sledeči nadpis: „Veselíte in radujte se mestnjani, vsi prebivavci in gosti! On sam je tukaj, naš željno pričakovani škof Jernej. — Bog te sprimi serčno zaželjeni! veselje pobožnih; lep s škofjo kapo, še lepši pa zavoljo svoje kreposti. Vsigamo-gočni Bog naj te blagoslovi in ohrani!“

Ko so škof v cerkev prišli, Jih je glavár mestne gosposke s serčnim nagovorom sprejel. Potem je bila tiha maša. Po maši se je podala cela procesija čez terg sv. Petra, kjer je bila mestna straža postavljena, v cerkev sv. Marije, kjer so škof kratko duhovno opravilo imeli, in od tod v stolno cerkev sv. Justa. Procesija je bila tako vverstena, de so nar prvi šli ubogi iz mestne ubožnice sparama; potem razne bratovšine z banderi sparama; poglavitna mestna šola, po štirje v versti; poglavitne nemške šole ravno takó; pevci ravno takó; latinske šole sparama; akademija ravno takó; škofovi služabniki. Za temi je prišla duhovšina, korarji stolne cerkve, za njimi pa milostljivi in prečastiti škof; za škofam mestna gosposka in mestno odborstvo. Na obéh stranéh od duhovšine do mestnih odbornikov je spremila straža procesijo, kteri se je pridružilo silo veliko ljudstva. — Hiše po vsih ulicah, kjer je procesija šla, so bile na vso moč okinčene, in veseliga ljudstva, ki je hotlo svojiga noviga škofa viditi in od Njega blagoslov prejeti, je bilo toliko, de se je vse tērlo. Tudi stolna cerkev sv. Justa je bila od zunej praznično okinčena; ko so škof s procesijo v to cerkev prišli, so pevci zapeli zahvalno pesem, ki jo je slavni laški mojster, L. Ricci, kakor tudi muziko za škofovo mašo nalaš za ta dan zložil.

Zdaj so nastopili milostljivi škof svoj sedež in v popolni škofji obleki s pastirsko palico v roki in mitro na glavi so opravljali navadne obrede in potem so sveto mašo péli, pri kteri so deželni poglavár grof Stadion z veliko množico deželne gosposke in ljudi iz vsih stanov, pa tudi starši, brata in sestri milostljiviga škofa pričijoči bili.

In takó so bile cerkevne svete opravila dokončane!

Pređen je bilo krasno kosílo napravljeno, pri kterim je bilo veliko duhovnih in deželskih gospodov zbranih, so se prečastiti škof podali k ubogim, kterim so — v praznovanje veseliga dneva — mestnjani napravili prav